

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a neologu sve pokvari". Narodna poslovica.

Oglasi, pripadajući list, časopis i računacima se na temelju običnog cjenika ili, po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglašiti list, najje se naputnicom ili položnikom post. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbliže pošta predbrojnika.

Thu list na vrijeme se primi, saka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se na plaća postarati, ako se izvana napisu »Reklamacija«.

Čakovaog računa br. 47849.

Telefon tiskare br. 38

izlazi svakog četvrtka o podne.

Netičani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani se tiskaju, ne računaju se primamo.

Prodajna za postarivanje svog 19 K u obće, godišno 3 K za vrijeme, mjesečno 3 K 5—, odnosno K 290 c. pol godišno.

Izvo curvina vile postariva Plaća i stajbuje se u Pul.

Pojedini broj svoju 10 h, ostali 20 h, kni u Pul tisk izvan lista.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Logoluja i dr. Vile Orlada br. 1. kamo obo, se naslovljavaju sva pisma i prodajna.

Glavni urednik Jerko J. Mahulja.

Izdaje i tiska Logolja i dr. u Puli ulica Orlada 1.

Glavni suradnik prof. M. Hradić u Trstu.

Nakon izbora u Istri.

Dne 7. t. mj. svršili su izbori za zemaljski sabor Istre koji su počeli 7. jasnja L. g. izborom 8 zastupnika iz občinite kurije.

Kroz to vreme od mjesec dana izabrano je 44 zastupnika, od kojih je po strankama izabrano: 19 hrvatsko-slovenske stranke, 23 talijanske liberalne (ka morre), 1 tal. kršćansko-socijalne i 1 tal. socijalno-demokratske stranke. Kad prihvatimo ovim izabranim zastupnicima još ni viziriste, biskupe krčkog, trčanskog i porečkog, koji su po svom dostojanstvu članovi istarskog sabora sa svim pravima pojedinog izabranog zastupnika, onda je istarski sabor sada potpun sa 47 članova.

U izborima od god. 1908. dobile su pojedine stranke: hrvatsko-slovenska 18 zastupnika, talijanska liberalna 24, talijansko-socijalno-demokratska 2. Kasnije je jedan od ovih posljednjih (dr. Ritosse) prešao u talijansko-liberalnu stranku, tako da je vladajuća talijansko-liberalna stranka imala u saboru 26 zastupnika, odnosno 26 sa biskupom porečkim pok. Flappom, koji je kadkad dolazio u sabor i bio pri plaća talijanske liberalne stranke, vulgu kamorre. U ovom razmjerju zastupnika sastao se je više puta zemal. sabor Istre.

U naknadnom izboru za III. gradski kolaz u Puli godine 1912. izgubila je kamorra taj mandat a dobila naša narodna stranka; u naknadnom izboru občinite kurije za jedan dio grada Pule god. 1913. dobili su socijalisti jednog zastupnika, tako da je sada broj istarskih zastupnika bio ovaj: 19 hrvatsko-slovenska stranka, 23 talijanska liberalna, 2 socijalno-demokratika stranka. U ovom razmjerju nisu se zastupnici istarskog sabora nikada sastali, jer radi intransigencije talijanskih liberalnih zastupnika preovladala najopravdatijim zahtjevima našega naroda, naši narodni zastupnici bili su prisiljeni spriječiti rad sabora, koji bi bio radio jedino proti pravima i interesima hrvatskog i slovenskog naroda a za korist i interese osobne i stranačke vladajuće klike, talijansko-liberalne stranke, po domaću zvane kamornu.

Nakon netom obavljenih izbora sastao se sada istarski sabor u razmjerju zastupnika 19+1+1=23, t. j. 19 hrvatsko-slovenskih, 1 kršćanski socijal i 1 socijalno-demokrat prema 23 od talijansko-liberalne stranke, te ako budu ova dva posljednja stajali iskreno i ožbiljno u opoziciji proti vladajućoj klimi kamorre, to bi ova imala u sklopu biranih zastupnika većinu samo od dva zastupnika.

Spomenuli smo već, da su članovi istarskog sabora još tri istarska biskupa po svom dostojanstvu sa jednakim pravima i dostojnostima biranih zastupnika. Od sadašnje trojice istarskih biskupa dva su Slavona, a treći (dr. Pederzoli) rođen u Dalmaciji po rodu je Talijan iz Tirois, a kadu ga inače kao vrlo pravredna, postena

i nepristrana čovjeka. Dakle ni on ne bi mogao u saboru pristate uz onu većinu koja izrabljuje svoju moć lih u stranačke svrhe a proti najprimitivnijim i najpravednijim pravima i zahtjevima našega naroda, koji u velikoj većini živi u Istri. Nedvojbeno je, da će dva slavenska biskupa pristati u saboru uz 19 slavenske braće za opravdana i zakonita prava našega naroda; proti tim pravima nebi mogao biti ni treći biskup dr. Pederzoli, te kad bi, kako jur spomenusmo, ustali u pravoj i poštenoj opoziciji proti oligarhiji talijanske liberalne stranke i kršćanski socijal i socijal demokrat, onda bi u istarskom saboru bio blok od 19+1+1+3, to je 24 zastupnika proti 23 talijansko-liberalne stranke, i po tome dosadnja većina vladajuće klike ostala bi u saboru u manjini za jedan glas.

Da li će i ti principi, po kojima su vladi i vladajućoj klimi u Istri, te od njih naš narod po svojim izabranim zastupnicima uće popustiti ni za dlaku. Pod tim auspicijama imati će sasatati novoizabrani sabor Istre. Pripominjemo na koncu samo još to, da bi vlada morala svakako sazvat i istarski sabor na okup bez prehodnog poziva na kakve pregovore; pokušaj za to nek počete iz sredine sabora, te ako bude dobre volje i poštenih namjera sa talijanske strane, mi ootvoreno izjavljamo, da s naše strane takove volje nije nikad postatilo a namjere su nam bile uvijek najpoštenije za pošten i pravediti sporazum bez ustriba za talijansku stranu. Sto je naše, neka bude naše, a u talijansto ne diramo.

Talijanski listovi vladajuće klike počeli su već natucati o sazivu istarskog sabora pripominjuć, da bi mogao slijediti tek iz pregovora, koji će se nastaviti kod namjesticтва u Trstu između predstavnika hrvatsko slovenske i talijansko-liberalne stranke. Mi držimo, da bi to bilo pogričano, a kadro bi bilo još više postričiti spor između objiu narodnosti Istre i prouzročiti, da se istarski sabor u obće ne sastane, a ako bi se ipak sastao, to bi bio pod utis kom osvježenih protivnosti i rekriminacija s jedne i druge strane, tko je kriv i uzrokom, da istarski sabor ne može raditi. Tu našu stepsu podkriepljuju neke najnovije izjave talijanskih pravaka i njihovih novina o narodnom miru u Istri.

Jedna takova je od dra Rizzi-a, prvaka talijansko-liberalne stranke, koji je rekao, da su Talijani pripravni priznati nam prava u jezikovnom pogledu u koliko to ne tangira talijanski posjed i tankočulnost Talijana Istre i da će popustiti našim zahtjevima u toliku u koliko to ne bude na naših pravima i posjedu talijanskog naroda Istre. Zahtjeva pak, da moramo i mi popustiti od naših »pretjeranih« zahtjeva. Scienimo da nam nije teško odgovoriti na ovu izjavu dra Rizzi-a. Talijani Istre su u Istri od uvijek na vlasti; oni imaju u rukama putem vlasti sve, gospodarsku, političku i administrativnu moć, dakle oni mrežu svoje vlasti diele našemu narodu onoliko i onako kako sami hoće, dakle tvrdimo, da su negda našemu narodu davali nešto samo zato, da sahi time primate stotruko više koristi. Po tome pitamo goep. dra Rizzi-a u čemu možemo mi da popustimo nešto, kad ništa nemamo ili bolje ne posjedujemo ni kakvih prava.

Zar da mi popustimo od naših zahtjeva? Ta ti naši zahtjevi su pitanja, traženja prava od onoga, koji ima svu vlast ove pokrajine u svojim rukama, dakle pitamo u onoga, koji nešto ima i koji kao sadašnji gospodar a nezakoniti može da udovolji našim zahtjevima, koji se temelje na zakonu i pravu, koje nam pripada po broju pučanstva i po poreznoj snagi, kojom i naš narod doprinosi zemlji, pak po tome ima pravo i zahtjevat, da bude su dionikom uprave i krojačem svoje sudbine. Ako pak nezakoniti naš gospodar neće mišom da udovolji našim opravdanim zahtjevima prava i zakona, onda je naravno posljedice, da moramo te naše zahtjeve izrojtiti silom t. j. primorati našeg nezakonitog gospodara, da nam je dade. A dok nam to ne učini, prisiljeni smo takvom gospodaru stavljati sve zaprieke i braniti mu, da s nama samoo

korist a proti nama. Za princip, po kojemu vlada i vladajućoj klimi u Istri, te od njih naš narod po svojim izabranim zastupnicima uće popustiti ni za dlaku.

Pod tim auspicijama imati će sasatati novoizabrani sabor Istre. Pripominjemo na koncu samo još to, da bi vlada morala svakako sazvat i istarski sabor na okup bez prehodnog poziva na kakve pregovore; pokušaj za to nek počete iz sredine sabora, te ako bude dobre volje i poštenih namjera sa talijanske strane, mi ootvoreno izjavljamo, da s naše strane takove volje nije nikad postatilo a namjere su nam bile uvijek najpoštenije za pošten i pravediti sporazum bez ustriba za talijansku stranu. Sto je naše, neka bude naše, a u talijansto ne diramo.

Pogled po Primorju. Puljsko-Rovinjski kot.

O izborima za istarski sabor. Danas smo u stanju donieti tačne podatke o netom minulim izborima za zemaljski Sabor Istre. Ciela Istra je razdieljena u pet izbornih kurija, između kojih u trima bira narod 37 zastupnika a u dvima bira nekoliko privilegovanih ljudi sedam zastupnika, zato ćemo donieti podatke iz tih glavnih kurija. Za prošlih izbora glasovalo je u te tri kurije u svemu 68.921 izbornik. Od toga palo je od našega naroda 36.986 glasova, za Talijane 30.735, za kršć. socijalce 5267, za socijaliste 5475, za marinu 459. Prema godini 1908. palo je na našu stranku više 9379 glasova a za talijansku 7168 vite.

U ovim izborima palo je dakle za našu stranku 16.350 glasova više nego li za talijansku liberalnu stranku, koja vlada u Istri. Ako pribrojimo Talijanima sve glase, koji su pali proti našim kandidatima, onda proizlazi, da je za prošlih izbora palo naših čistih slavenskih glasova još uvijek za 5049 više, nego li za sve ostale stranke.

Zanimivo je savrniti naše i talijanske glasove u kuriji gradova, toj najjaćoj kuli talijanstva i moći Talijana. U toj gradskoj kuriji palo je za našu stranku 1198 glasova, čistih slavenskih, a za Talijane 3019; naša tri zastupnika u tri gradska kotara oobila su 1190 glasova, a deset talijanskih zastupnika kamore u deset gradskih kotara dobilo je u sve 2356 glasova, dakle njihovih deset niti dvostruko više od tri naša.

Savrtnimo malo naše i talijanske glasove u kuriji izvanjskih občina, recimo našoj kuli. Ta kurija bira 15 zastupnika, od kojih 12 naših a 3 Talijana. Naših 12 zastupnika te kurije izabrano je sa 7960 glasova, dok su tri talijanska izabrana sa 1473 glasa. Po tome prema razmjerju talijanskih glasova, naših 12 zastupnika je moralo biti izabrano sa 5892 glasova, dok su naproti izabrana sa 7960 glasova.

Obće prava glasa. Ta kurija bira 8 zastupnika, 4 naša a 4 talijanska (ova je jedan izabrana tri Talijana od kamorre i petan talijanske kršć.-soc. stranke). Naša 4 zastupnika te kurije izabrana su sa 25.794 a 4 talijanska sa 11.925 glasova, dakle naša 4 sa 13.869 glasova više nego li 4 talijanska.

Ove brojke oćito dokazuju, kako je izborni red za Istru po nas Slavene nepravedan i na kojoj bi strani imala biti većina zastupnika, a da ne spominjemo, da 30.000 izbornika bira 18 zastupnika a 36.000 čistih slavenskih glasova bira 12 zastupnika. Izgleda po ovome da imamo mi jednog zastupnika više od Talijana; to i je u spomenutim trim kurijama. Ali Talijani imaju dvie sredovječne kurije, trgobitničku komoru i veleposjed, koje sa 50 glasova biraju sedam zastupnika i tako se sklapu talijanska većina, moć i vlast u Istri.

Jedno napomenje. U ponedjeljak doznali smo, da je u Marčani uspleo tamotnji tupnik pop Ivan Vinodolac radi neakove nespovoljne izjave o sarajevskoj tragediji. Poznajuć vrlo dobro velet. Vinodolca, ta viest nas je silno začudila, da je isti mogao biti naplen radi spomenulog čina. Pop Vinodolac je veliki klerikalac Hrvat uz to u politici franko furtnaš, dakle i veliki protivnik Srba. Pa da se je čovjek takvih vjerskih i političkih nasora mogao pohvalno izraziti o sarajevskoj tragediji, to nam je nepojmljivo. Moguće da je po svidci kakova nespoznavljanje ili krivo shvaćanje. Sudbena istraga će svakako dograiti, što je istina u toj stvari.

Koncert hrv. umjetnika. Doznali smo, da se osnovale pripreme Jadrano beljih opernih i operetnih pjevača i pjevačica hrv. kazališta u Zagrebu i Osieku. To državno sastoji od gospodja Korotek, Lovćenke, Polakova i Gromova, te od gg. Bakorakova, Strucua. Te priznale sile pricerit će jedan terasje po hrvat. Primorja i Dalmaciji, gdje će a većim imjestima priceriti po jedan koncert, ho-

jeo čisti prihod bit će namijenjen u korist zaklada hrvatske sirovačke djece u Hrvatskoj.

Ovom prigodom potkrepećemo misao, da bi se u Puli sastavio odbor, koji bi ispravio i pripremio sve, te taj naš vratni umjetnički ensamble priredi jedan koncert i u Puli. To bi trebalo tim više, da naš narod čuje jedanput i naše domaće umjetnike, koji svojom vrstnošću daleko već nadmašu sve one tudjince, koji dolaze predstavljati se u Pulu.

Hrvatska Čitaonica u Vinkurama priredila je dne 12. o. m. zabavu s svojim prostorijama u korist naše vriedne „Družbe“. Na zabavu su pohrlili skoro svi iz Vinkurana osim nekih iznimaka. Ove godine pokazali su se Vinkuranci zahvalnima svojoj prijateljici Družbi. Na zabavi je bio čisti dobitak K 55.20 a oko 60 kućama sabralo se K 72.30. Novac će biti poslan ravnateljstvu Družbe. Najzadnjačnja hvala rodoljubnim sabirateljima a tako i plemenitim darovateljima, koji su se ovom zgodom s ljubavlju sjetili naše spasiteljske Družbe. Živili!

Iz Medulina. Orog mes proljeća imali ovdje, posredovanjem Zavoda za promicanje malog obrta, kroz 2^u mjeseca tečaj za armaranje i krpanje matera. Tečaj su vodile gospođice Ema Kočevar i Anita Delabona, učiteljica c. kr. zavoda za žensku kućnu obrt u Beču. Obuka se vršila u Medulinu do podne sa 35 učenika djevojaka, a u Litinjani poslije podne sa 30 učenika.

Tečaj je imao liepog i koristolnog uspjeha, što se ima takodjer zahvaliti voditeljici tečaja, gđici Kočevar. Spomenuti c. k. zavod za žensku kućnu obrt nagradio je marljivije učenice iz Medulina za svotom od K 150, a one iz Litjanana sa K 100.

Zavod za promicanje malog obrta u Trstu razgraničio je prilično svoju djelatnost po gradovima Istre, za hrvatsko pučanstvo ove strane Istre je to njegov prvi poduhvat, pa mu upravljamo molbu da ne zaboravi, već da jednako pozornim tečajem u svojim drugim gradovima, kao i u našem bezposlenih sile mladog svjetskog hrvatskoga, to će naći u ovim našim stranama široko polje za svoju djelatnost. Upravljamo ova molbu na isti zavod i zato, jer je on posredovni zavod između pučanstva i c. kr. zavoda za žensku kućnu obrt u Beču.

Nasa divno more, medulinski zaljev, pieesak Biaca, taj biser Kvarnera. bez ikakve reklame ili kupališnog poduzeća i pripreve, privabio je i ovog ljeta mnogo stranaca. Na kupanje i ladanje, osobito braće Čeha. Preporučamo našoj obćinskoj upravi da barata mogud učini za ugodniji boravak stranaca; za sada, njoj preporučamo, da cim prije procijeni mjesto i puteve.

Godišnji sajam u Štivanju. Od ove godine napred obrđrvat će se godišnji sajam u Štivanju na 6 augusta a ne kao zadaje dve godine u nedjelju iza 6 augusta. Ove godine pada 6 augusta u četvrtak te će biti sajam tog dana, a tako i budućih godina godišnji sajam bit će ovog dana u koji pada 6 augusta.

Bošinski kotar

Is Velog Lošnjaja. U „Piccolo della sera“ od dne 7. srpnja o. g. opjevao neke sjašan doznak i odznak naš. Davanaz a M. Lošnjaj. Imao sam čast biti prisutan kod doznaka i kod odznaka, ali tog triznaka nisam vidio. Čuo sam, da je neke prke volje dva pet varikano „evviva“, a odgovorila mu je jeka od Priha.

Veselo mi je čuošao Mo gosp. dopisnik naš jednom riječju ne spominje Davanzov sjašan doznak, a još sjašniji odznak iz V. Lošnjaja, gdje su ga naši svjetski Volo-

selski Hrvati opratili sa pjevanjem „Lijepa naša.“ Ljuto se vara dopisnik kad drži, da smo mi za Davanzaj izvršili našu trobojnicu na Dom. Trobojnicu vije sa našem Domu skoro svake nedjelje, pak je vijala i one, kad je gosp. Davanzo bio u Lošnjaju. Naš zastupnik Spinić došao je a Lošnjaj kao nadzornik naših narodnih škola, pak mi radi toga nije vijala trobojnicu na Domu, a kaj bude došao kao zastupnik ne čemo pitati gosp. dopisnika za živisiti ju, i neće ga čekati par rene-gata, već cijeli Lošnjaj.

U subotu dne 11. srpnja bilo je zaključak školske godine na Družbinjo školi u V. Lošnjaju. Zaključnoj sv. misi u crkvi veeć. oo. prisustvovalo je oko 230 djece; od tih 190 pučke škole; 60 zabavista a ostatak večernje škole. Istoga dana otvorena je izloaba ručnih radnja, na kojoj je izloženo preko 300 komada razne vrsti rublja, čipka itd. uz veoma uspjele radnje, prostoručnog crtanja, i radnje dječice zabavista.

Tog istog dana bila je zaključena i mjesna peterozazredna pokrajinska škola, u kojoj je upisano 130 djece. Od 120 djece koja su upisana u talijanskoj školi oko 2/3 su djeca čozota h, talijanskih po danika, dotim u našoj narodnoj hrvatskoj školi je sve domaća krv, čisti lošnjajski Hrvati. Čudom bi se začudio gosp. Martinolić kad bi jednog dana čozoti morali zaploviti put svoje domađe, jer od 120 djece neznam, bi li mu ostalo 40 od lošnjajskih talijanaša.

Nebrojeno je već puta bilo pisano o našem župniku Don Roku Stupariću, o tom čistom nepulnitancu, ali on zato hajje i nehaje. Odavna je već odiučio, da istine posvema hrvatski jezik iz crkve. Nije mu dosta, da uvajđa talijanske propovijedi i kojekakve nepulnitanske pjesime u stolnu crkvu, već je to počeo provadjati i po drugim manjim crkvama, za koje naš narod skuplja novčić po novčić, da ih uzmogne uzdržavati. To potalijančosavanje molitara, prorovidi i drugo, pak i najnovije stvaranje, to je od njega dodijale se našem narodu. Rasočaran narod, vidio je, da mu nema pomoći, da tko brani njegovu svetlinju ostao je od pohadjanja velikih misa i ophoda, da bar na svoje nši ne čuje, kako mu se vriedja materinaki jezik taj najsvetiji dar naših očaka.

Prošnda je don Roko vidio kakva je procesija bila na Tielovo, jer nije bilo ni pedesetak ljudi, a većina crkvenih zastava, svietinjaka, duplira itd. ostalo je u crkvi, tjera ipak mak na konac, tuzi naše ljude na sud. Narodjuje, da čozotaka djeca pokr. talijanske škole sjede u klupama, a djeca hrv. škole pravi Lošnjajani da stoje uz klupe.

Na dan sv. Grgura 7. o. m. pobojao se don Roko, da ne učini opeta šakso sa procesijom, pa je u to ime apelirao na obćinu, da mu dađe svoje činovništvo na raspolaganje, a neki najfašističiji liberalci, da mu se odžne, ponuđite mu svoje ljudske mislice. Dogovora se svi, od pometača i grobara do podnaselcnika, da će jedan dan prije držati probe, što će moći koji nositi. Što odlače i učinite, pak ovo ti ih na sv. Grgura ko „garibaldini“ na procesijsje. Na početku stupeju se zastava ma dva obćinska činovnika, za njima čet- cak djece, pak ideo sa velikim krišom Josip Petriac, učitelj, sin obćinskog zastupnika Bokora (Jakasa). Neralac, glavni junak u tragikomiji Rudijevje sobarice, koji dovtovlja da mu u novije doba je dan protiv birtaj pjenje nared „potešna“ lica. Iza njega odmah telo sa krišom u rukama stupe gledojevi u zemlju g. Josip Martinolić uprav. talijanske škole, Neralac od glave do pete, koji se prisustvuje mišiteljskoj misli.

Job Drušković, koji nije znao da sveti Križ toliko teži, klonuo je putem te izručio svoj teret drugomu. Zatim su isli razna „genta civile“ sa Rigioletom u sredini, a iza njih stari Butura obćinski zastupnik, negda veliki Hrvat, kojega nalazimo podpisina na svim optisima prijedim osnutka hrvatske Čitaonica i društvene Podružnice.

Što naš pobožan narod ne ide u crkve, odgovoran je don Roko sa svojom talijanaskom politikom, pak upozorujemo više crkvene oblasti, da stanu tomu na put dok je još vrijeme, te da se maknu oni što narod izazivaju, tim više kad su zreli za ukis.

Malj Lošnjaj. Na ispravak g. Giuseppe Martinolić, ravn. učitelja u Velom Lošnjaju; objelodanjenom u posljednjem broju „Nase Sloge“, u kojem tvrdi, da nije istina, da se je on dne 7. prošlog mjeseca za vrijeme demonstracija nalazio u Malom Lošnjaju, tvrdim naprotiv, da se je on tog dana nalazio do 1 sat po podne u Velom Lošnjaju, no u večer istoga dana za vrijeme demonstracija bio je u Malom Lošnjaju i to pred vratima poštanke zgrade. Znao sam, da ima kurake g. G. Martinolić, no da je ima toliko, pa tvrditi jednu orakovru kolosalnu neistinu, to nisam znao.

U subotu dne 4. o. m. bile su i ovdje u župnoj crkvi sveteane zašćudnice za blažopokojnog nadvojvodu. Crkva je bila sva u crnini sa krasnim katafalkom u srednjoj ladji. Ora crnina, koja je sjećala na strašan zločin, sve je ganula. Službenog kao i neslužbenog svieta bilo je sva sila, tako da se nisi mogao ni maknuti. Vojništvo je činilo počast, a sa tvrdjave su u dva navrata ispalili po 21 hitac. Osim kuće dr. Clave i još nekolicine kaponja, nije bilo kuće, koja nije imala znaka žalosti.

Naša je obćina držala u sriedu izvanrednu zašćudnu sjednicu. Poznati hrbijavac upotriebio je uzvitenost ovog momenta, da još jednom iskali svoja mržnju protiv crkvene oblasti. U znak protesta vlasti, predlozio je da se zavod, što svagda je bio u vodu, sa većine obćinskih mudraca i prihvatila. Po gradu se pako govori, da je sasna drugi uzrok abstinencije. Nije se za nista smijao onog dana „il padre della piccola Italia“.

Za objasniti prostotu, objelodanio je natelnik u petak u jutro proglat „ai cittadini“, u kojem ih pozivlje na „Messa funebra“ u crkvicu sv. Marijina na groblju. No sudi- bina jarac. Po podne istoga dana osvaneše drugi oglasi za „Messa sospesa“. Po gradu se ovo kojekako komentira. Naš je „slijivij“ svojim iredentističkim triumfima dodao i ovaj. Čestitamo c. kr. totariskom poglavaru g. Mosetlig-u.

Voloski kotar

Komunalna mala realna gimnazija u Opatiji. U subotu, dne 4. o. m., završila se je na komunalnoj maloj realnoj gimnaziji u Opatiji školska godina. Učenici su sa svojim profesorima prisustvovali slubiti bošjoj a poslje toga dobili su školske svjedodžbe i programe. Iz toga programa vidimo nekoje podatke.

Zavod je osnovan od obćine Volosko-Opatija god. 1900. Prema tome je ova školska godina bila peta po redu. Obćina i danas podpuno uzdržava taj zavod. Zavod ima pravo javnosti i reciprociteta. Prema dosadašjoj naučnoj osnovi bio je ovaj zavod nekakva kombinirana niža realka i gimnazija tako, te je svaki učenik imao učiti predmete realke i gimnazije. Te je održite obteceivalo učenike, zato je ove školske godine bila c. k. ministarstvu predložena nova naučna osnova, prema kojoj će u trećem razredu svaki učenik (odnosno njegovi roditelji ili skrbenici) izabrati da se odlični za učenje grčkog jezika

ili francuskoga. Oni koji budu učili grčki, moći će stupiti u višu gimnaziju, a oni koji budu učili francuski jezik, a višu realku.

Na čelu zavoda stajao je od njegovog ustanovljenja pa do početka ove školske godine Itšćinin g. Ivan Rabar, amirorljebi ravnatelj gimnazije u Osijeku. Početkom dte školske godine, kad se je gosp. Rabar zahvalio na tom mjestu, postao je ravnateljem dosadašnj profesor zavoda g. Filip Crvarić. Profesori zavoda bili su ovi: Brjić Ivan, Ivanić Ivan, Janovski Ivan; dr. Majster Anton, Raić Vladimir, Sirodić Šime, dr. Tentor Mate. Pjevanje je poučavao učitelj pučke škole u Opatiji g. Matešić Ivan.

Učenika bilo je početkom školske god. 1913.—14. u svim razredima 112. Za vrijeme školske godine ostavilo je zavod 11 učenika. Prema tome je koncem godine bilo u zavodu 101 učenik i to: u I. razr. 28, u II. razr. 32, u III. razri 30, u IV. razr. 21. Po domovini bilo ih je 84 iz Istre, 7 iz Hrvatske, 4 iz Kranjske, 3 iz Dalmacije i 3 iz drugih zemalja. Po materinjskom jeziku bilo je 87 Hrvata, 10 Slovenaca, 2 Čeha, 1 Nijemac i 1 Talijan. U mjestu Voloskom-Opatiji stanuju roditelji 41 učeniku. Kod roditelja (Kastav, Volosko-Opatija, Vepriřnac, Lovran) stanuje 88 učenika a izvan roditeljske kuće samo njih 13. Od 100 ocijenjenih učenika uspjelo je s odlikom njih 15 i to: u I. razr. 5 (Blazić Božidar iz Ičić, Grabac Roman iz Laniča, Ryslavj Josip iz Krstva, Sega Miroslav iz Opatije i Valenić Vladimir iz Trnova), u II. razr. 1 (Martinčić Josip iz Vepriřna), u III. razr. 5 (Armanda Adam iz Mošćeničke Drage, Forčić Vinko iz Korčule, Ivancević Vinko iz Korčule, Varljen Anton iz Varljana, Zorović Dinko iz Nreznina), u IV. razr. 4 (Golubović Josip iz Lovrana, Grgurina Anton iz Kastva, Mandić Ivan iz Lovrana i Pipping Dragulin iz Lovrana). Sposobnih za prelaz u više razrede bilo je 77 učenika a nesposobnih 24.

Učenici koji su završili I., II., III. i IV. razreda, njih 73, a pjevanje 94 učenika.

Školska škola u Opatiji. Nastojanjem centralnog odbora Narodno Zajednice sa Istru, otvorila se prošle godine u novembru mjesecu prva hrvatska šegrilska škola u Istri od službenim imenom „Škola usavršavanja za naučnike u Voloskom-Opatiji“. Na toj je školi koncem svibnja mjeseca završila prva školska godina, pa štelimo cij. čitateljima: podati ovime nekoje podatke o toj školi.

Škola usavršavanja za naučnike u Voloskom-Opatiji, nalazi se u istina prostirijama, u kojima i komunalna mala realna gimnazija, pak joj je na čelu takodjer ravnatelj tog zavoda g. Filip Crvarić. U školi su poučavali profesori te realne gimnazije gg. Ivanić, Janovski i Raić. Ove školske godine imala je škola pripralni razred i i. razred. U pripravnom razredu podučavalo se je: 1 sat pisanje, 2 sata nastavni jezik, 2 sata računarstvo i 2 sata crtanje; u I. razredu: 2 sata poslovni sastavci, 2 sata računarstvo i geometriju te po 2 sata geometrijsko i prostoručno crtanje.

Obuka se držala 4 sata na tjeđan: u nedjelju od 10—12 sati, ponedjeljak, srijedu i petak od 6—8 sati na večer.

Početkom školske godine upisale se je bilo: u pripravni razred 33 naučnika (od kojih 10 svojevuljajno) a u prvi razred 20 naučnika (od kojih 3 svojevuljajno). Od svih tih upisanih naučnika bilo ih je 28 Irovatkih naučnika, a 49 obćinskih. Hrvata i Srba bilo je 61, Slovenaca 3, Talijana 4, Nijemca 2, po 1 Mađjar i Slovak. Koncem školske godine ostalo ih je a školi ocijenjenik: u pripravnom razredu 24 učenika, a u prvom razredu 22. Od ovih 50 bilo je naučnika mehaničko-tablič-

ničnog obrta 16 (11 bravara, 1 elektro-
tehničar, 1 kolar i dva kovaca), naučnika
dijelac i 3 slagara), naučnika obrta za ži-
votne namirnice 2 (mesari), naučnika obrta
za pravljenje odjela i tkalackih obrta 7 (2
seclara, 2 krojača i 3 postolara). U svemu
odjeljivih naučnika 90. Trgovackih je
naučnika bilo 19, a preostali jedan bio je
brijački naučnik. Po rodnom mjestu bilo ih
je iz Voloskog-Opatije 16, iz Kastva 11,
iz Veprinca 3 a iz drugih krajeva 20. Po-
naukovanju bilo ih je iz Voloskog-Opatije
45, iz Veprinca 5.

Od 24 naučnika pripravnog razreda
uspjelo je 21, a iz prvog razreda uspjelo je
svih 26. Škola će se uzdržavati prinosom
črčave, pokrajine, trgovačko-obrtnečke ko-
more, občine Volosko-Opatija i nekih
mjestnih novčanik zaroda.

Buduća školska godina započet će 5.
kolopada a trajat će 8 mjeseci. Imat će
pripravni razred, I. razred i II. razred.
U pripravnom će se razredu poučavati
kao i ove godine: pisanje, nastavni jezik,
računstvo i risanje (u svemu 7 sati), u I.
razredu: poslovni sastavci, računstvo, ge-
ometrija, geometrijsko i prostorno crta-
nje (u svemu 8 sati), dok će u II. (novom)
razredu biti: poslovni sastavci i obrtni
propisi, računstvo i knjigovodstvo, stru-
kovno crtanje (u svemu 7 sati). Poučavat
će isti učitelji, koji su poučavali i ove
godine.

Koncem buduće školske godine priredit
će se izložba risarija i pisanih sastavka,
što ih učenici bude kroz godinu izgov-
rili, dok se to ove godine nije moglo uči-
niti radi toga, što je škola istom bila ure-
đjena te nije imala poltrebitnih modela i
potrebittih obramca.

Ova je školska godina bila više pokus-
nom godinom i za učitelje i za učenike,
a druge će godine biti škola u svemu
bolje uređena, osobito kad bude školski
odbor uređen i stao poslovan i podpo-
magati učitelje i uoivu.

da sve svoje naučnike upišu buduće skol-
ske godine u ovu školu. To su oni dužni
učiniti i kao majstori i kao narodni ljudi.
Mi moramo nastojati da budu naši trgovci
i obrtnici u svemu dorasli svojemu zvanju,
da se uzmognu mjeriti u svemu sa svojim
drugovima drugih narodnosti, jer tko je
čestit i nadbrišaniji u svojoj struci i u
obće, taj će moći dobro u svijetu prola-
ziti, dok će nesposobniji i nevjete biti
uvijek zapostavljeni i omalovažavani.

Preporučamo i v. kr. kolarskom pogla-
varstvu u Voloskom kao obrtnoj oblasti,
da svom strogoću uzastoji, te budu
majstori u pogledu škole vršiti svoju duž-
nost i da svom strogoću protiv neomar-
sjaka postupe. "Nar. Zajednica".

Is Međimotca. (Narodni blagdan.)
Odbor odnatanje Družbine podružnice bio
je zaključio, da se ovogodišnji narodni
blagdan proizvodni sredstvima načinom, ali
moralo se odostati od toga nauama, usljed
tragične smrti prietolonastjednika nad-
vojvode Frana Ferdinanda i supruge mu
vojvodinje Sofije Hohenberg. Priustipilo se
ali zato svom snagom sabiranju doprinosa
u korist Drztabe tako, da je ovogodišnji
rezultat sabiranja daleko nadmašio prošle
godinje. Sabrano je u svemu u Međi-
motcu (bez Berseča i Drage) 90 K, što
znači osuotat na naše čedne prilike mnogo.
Svaka hvala ide zato našim vriedim sa-
birateljima gdječama Anici Turčić i Adi
Dukić, koje su poput maršnih pješaka ob-
stavale od vrata do vrata, ne žaleći, ako
se morale i koju goruku da progutaju, ne
samo od naše svršenih naših narodnih
neprijatelja, nego taliboda i od nekolicine,
koji još sveuđđj nemaju ni neće da imaju
pejma o blagotvornom stjetovanju naše
vrzbe.

U nedjelju na sam blagdan sv. Cirila
Metoda, prisustvovao je službi božjoj ve-
lik broj ovdašnjeg puka. Pod misom go-
vorio je velec, g. Iv. Žiganto o životu i
radu velikih slavenskih apostola.

Pazinski kofar

C. kr. hrv. gimnazija u Pazinu. U
ovogodišnjem se izvješću hrvatske gimna-
zije nalazi raspava: Kada je nastala Ho-
racijeva „Ars poetica“ od profesora Zvo-
nimira pl. Doroghyza. Poučavalo je 18
učiteljskih sila. Koncem školske godine
bilo je na tom zavodu 187 učenika, i to
174 javnih i 13 privatista. Po materin-
skom jeziku bilo je Hrvata 154, Slove-
naca 51, Čeh 1 i Talijan 1. Uspjeh bio
je koncem ove godine slijedeći: odličnata
ima u svemu 18 (+2 privatista), sposob-
nih sa dobrim uspjehom 120 (+7 priva-
tista), uobće sposobnih 18 (+3 privatista),
nesposobnih 9, popravljeni ispit imadu 6
(+1 privatista), neocenjena su 3. Kod
ispita zrelosti, koji se je obdržavao od 4.
do 7. srpnja ove godine pod predsjed-
ca. kr. pokr. školskog nadzornika g. Frana
Matejčića, proglašeno je zrelih svih 13
kandidata, i to 1 sa odlikom (Sverko Ivan)
i 12 jednoglasno.

Mlada misa. Dne 19. t. mj. prikazat
će g. Božo Milanović u Kringi prvu sv.
misu u 10 s. To će biti čin nam se,
prva sv. mlada misa u Kringi.

Mladomisanik g. Božo Milanović došao
je na glas već kao bogoslovac sa svojim
izumima na polju elektrike.

Mladom praguocu u njivi Gospodnjoj
narodnoj, naše sjećenne čestitke na prvom
nekrvnoj žrtvi!

Porečki kofar

Is Livada. Umolit ćemo učitelje i
naučnike, da biste nam na ovaj broj pri-
stavili, da biste nam, ako vam se može, prikazati jav-
no, da mogu naše ljude povući u svoje
mreže. U prvom redu moramo spomenuti
g. Fakina, trgovca u Livadama, koji je
sajinom propao kod izbora.

G. je Fakin sa svojom ženom, kćeri,
sinovima i nekoliko prodanaca ugltirao na
sve moguće načine, utvarajući si, da će
se nekolicinom svojih podprepnika pobje-
diti. U velikom se kolebaju luficima čak
bakalar, a kupljeni nestrpljivo čekali, da
si omaste suhi brk. Nije bio samo bakalar
i drugo, već si je g. Fakin prikrbilo
u ono vrijeme i automobil, da može
uspješnije prevažati svoje četica u sv. Lu-
ciju kod Opatlje, da obave izborni čin.
Njegov je sin (sofer) tjerao automobili tako
da se je sve kadilo, samo da se može više
puta povratiti, da tako pobere sve što se
je dalo. Nije bio dovoljan samo automo-
bil, već je bila u porabi za prevoz i ko-
čija. G. je Fakin bio i član komisije u
obćoj kuriji, pa nije htio nekoje naše
pripremiti k izbornoj žrtvi, većet im da ih
ne pozna, a poznaje ih bolje nego samoga
sebe. Kad bi bio on pošao po onom putu,
što ga je vodilo njegov pok. otac, sjegurno
nebi bio toga učinio i mamio naše ljude
u svoj vrtlog. Otac mu bijaše stromatan
kao što je bio i on, ali pošten narodnjak
dastom i tielom. Svoj je jezik branio, pa
ga nije htio zabaciti kao njegov sin. Brat
mu je Rudolf narodan, kao što mu je i
otac bio, pa bi se mogao g. Fakin u
njega ugledati, te bi mu sjegurno onda
svajest bila čitca. Pred 27 godina počeo
je on trgovati, a naši ga ljudi onda kao
našega čovjeka pomagali, kupujući sve kod
njega veleći: idimo svi k našem Bepetu
Fakinu kupovati, te se držimo sve: Svoj
k svomu! Nitl najbitnije stvari nisu ljudi
kupovali kod drugih trgovaca, već su
samo kod g. Fakina. Što danas vidimo?
Krasne kuće, koje je sagradio sa žulje-

vima našega naroda, pa za plaću njima
postao je veliki Talijan, promjenivski si
prijašnje ime Andjeo Fakin u Angelo
Facchini.

Prema ovim našem neprijatelju imade
sav naš narod upotriebiti onu natu: Svoj
k svomu! Mi ne smijemo podpmagati
ljude, koji nastoje da pogaze našu najmi-
liju-svetinju — materinski jezik. Prepora-
čamo našim bližijim i daljnjim trgovcima
i svakom našem čovjeku, osobito braći
Slovincima, koji trguju vinom, da svoje
potreboće kupuju kod naših trgovaca i
ljudi, koji ne rade o našoj propasti i koji
se ne izrugavaju našim svetinjama. S pro-
dancima i odpadnicima, tim najgorim na
sim neprijateljima ne smijemo imati ni
kakovog posta.

Braćo! Držimo se svi one: Svaka ptica
neka svome jatu leti! (Svršit će se.)

Koparski kofar

Čičarija. Dopisnik iz Lanišća javlja u
jednom od prošlih brojeva ovog lista, kako
su dobro ispalili izbori za obću kuriju u
Lanišću i za seosku u Klenovščaku, kad
je birao skupno cijeli buzetski Kras. U
Klenovščaku smo također imali sekciju
za obću kuriju, gdje smo jednoglasno bi-
rali našega predloženika dra Milica. Oda-
zvali su se skoro svi kod kuće nalazeći
se izbornici, što im služu na čast. Osobito
prijašnje ide onima, koji su bilo čješke,
bilo vlakom došli iz podaljih krajeva, gdje
su bili na radnji, samo da izvrše svoju
narodnu dužnost.

Neopisivo je veselje zavladao, kad su
ljudi doznali, da se nije našao medju
ojima ni jedan izdajica. U tom veselju sa-
brazo je Ivan Šverko, trgovac u kćrmi Bra-
detić K 12-91 za našu Drztabu. — Isti je
sabrao prigodom izbora za seosku kuriju
u Opatiju. — Obje su svote odpremljene

Stranina i Jurina

Fr. Ma kamo si se odpravlja Jurino, da
tako brzo greš? Forsi greš doli na
Livade u Bepetovu kšijeru polabakat,
ako je još kaka treska bakalara
ostala?
Jer. A kaj Ti je na glavu pristlo, kaj pe-
raš, da samo bil ja u oni socijetadi?
Fr. Ti ja, perke si se drtal za trbak kad
si tu doma, ki je bakalar bija pje-
sujuj, pak vid je svin pristlo za rigat.
Jer. Kako si tu donio?
Fr. Lipe, perke mi sve doznamo, ča vati
svoji fabrikivaju, pak smo anka to.
Jer. Veri mi Frane, da je sidnji bot, da
son ja to napravil. Bada vidim sam,
da imate razun Vi Slavinci-Hrvati,
pa ča anke ja svoju kaudricu pre-
hitit na vaš kraj.
Fr. Tako mora svaka prisna biti, a ne
hitat svoj materinski jezik pod noge.
Još ču ti jenu povidat, kad si jutro
tu i to kako se rugaju Talijani u
Opatlje onim našim prodancima, ki
su vodali za njihov parlit.
Jer. Na povidaj kako?
Fr. Orazio: Na svotici u Opatlju su na
plešci: Nci italiani abbiamo volato
per nostro deputato e lo garemō,

Croati votarano per i sui deputati e
i li ga, e quei croati che i ga vevdu
la sua madre lingua, che i se fa el
deputato de lungo.

Jer. Prav imaju, da im se rugaju! Ja pe-
ran, da će sada svi pregledati, ako
imaju samo malo soli u čuki i pre-
hititi banderu kako ja.

Razne primorske pjesni

Ruski poslanik u Beogradu. Dne 10.
t. mj. na večer umro je naglo od srčane
kapi ruski poslanik na srbskom dvoru
Nikolaj pl. Hartwig. U petak na večer za-
molio je ruski poslanik na srbskom dvoru
baruna Giesl-a ako bi ga mogao posje-
tititi istu večer. Kad mu je bilo molbi udo-
voljeno, došao je pl. Hartwig posje 9 a.
barunu Giesl-u i nakon polsatnog razgo-
vora najednom je ruskom poslaniku po-
zivilo, srutio se na fotelju i odmah ostao
mrtav. Svaka brza pomoć bila je uzaludna
te su pozvani liječnici mogli samo konstati-
rirati smrt. Pokojni Hartwig bio je jedan
od najsposobnijih diplomata ruskih u koga
je ruska vlada polagala velike nade, te se
je mislilo već na to, da mu se povjeri
vođenje ministarstva vanjskih posala ve-
like Rusije. Hartwig je bio pravi ruski
tip, veliki Slaven, pun vjere u veliku bu-
dućnost rusog naroda i u neslomivu moć
Slavenstva.

Promjene u zajedničkoj vojsci. Proš-
log čedna primio je naš car i kralj u po-
sebnu audienciju nadvojvodu Fridrika.
Audiencija je trajala čitav jedan sat. U
toj audienciji je kralj i car nadvojvodu
Fridriku razložio svoju želju, da bi pre-
uzeo glavni inspektorat nad kopnenom
vojskom. Službeno imenovanje nadvoj-
vode Fridrika za generalnog inspektora čitave
austro-ugarske kopnene vojske, objelodanit
će se zajedno sa odrješenjem nadvojvode
od službe vrhovnog zapovjednika austrij-
skog domobranstva u vojnom naredbenom
listu. Nadvojvoda će biti stavljen na dis-
poziciju caru i kralju kao vrhovnom voj-
skovodji. Generalni inspektorat mornarice
preuzet će njezin zapovjednik admiral Elena.
Nadvojvoda će Fridrik u svojevru vrhov-
nog zapovjednika kopnene snage Austro-
Ugarske voditi i ovogodišnje velike vojne
vježbe. Odmah nakon imenovanja poći će
u posjete njemačkom caru Vilimu, da mu
se u svojstvu generalnog inspektora austro-
ugarske vojske predstavi. Nadvojvoda Fri-
drik primio je nakon audiencije austro-
ugarske generale i s njima konferirao.

Vrhovnim zapovjednikom domobranstva
ima da bude imenovan nadvojvoda Petar
Ferdinand.

Narodna Rađnička Organizacija u
Trstu izdala je na temelju raspava svog
ovogodišnjeg kongresa, koji se je obdrža-
vao u Trstu dne 21. junija o. g. ic kod
koga su učestvovali članici svih pod-
ružnica N. R. O. kao iz slovenskih tako
iz hrvatskih pokrajina slijedeći komunikaci-
je, izriče se kongres N. R. O. u na-
čelu za spojenje svih već postojećih, na
narodnom i socijalnom temelju stajćih
strukturnih udruženja u jedinstvene viece.
II. U uvjerenju, da je prva zadaća na-
rodno-socijalna organizacija brinuti se za
blagostanje radništva, izriče se kongres
u svrhu stičenja radničkih interesa za što
radikalnoju borbu protiv poslodavaca bez
razlike narodnosti i to bez obzira na bilo
koje izvanjske upire.
Iseljivanje u Kolumbija. Kolumbijski
zakon od 6. novembra 1913. sadržava
odredbe o osuuku odbora za useljivanje,
koji imadu da podupire naseljivanje pre-
djela uz rijeke C.queta i Putumayo na do-
maćim i stranjanskim kolonizacijama.

Ti su predjeli ponajviše prastume ili močvare, te u njima Europejci ne mogu da napreduju. Vrućice, svakovrstne bolesti i strahote divljih tropskih krajeva uništite bi za malo vremena europske usejlenike. Radi tih razloga najodlučnije opominjemo naš narod, da se ne seli u Kolumbiju!

Natječaj. Otvoren je natječaj za mjesto aktuarija kod zemaljskog poljodjeljskog vieća s godišnjom plaćom od 2000 kruna. Molbe, podkripljene svjedočbom austrijskog državljanstva, dobrog ponašanja, svršenja jedne srednje škole, poznavanja zemaljskih jezika i njemačkog, imaju se podneti predsjedatelju zemaljskog poljodjeljskog vieća u poreću do 31. julyja t. g.

1. kolovoza — dan sreće za onoga, koji u pravo doba naruči izvršnu tursku srećku, pak poslije zdrjebebanja na taj dan primiti danostnu vijest, da je njegov broj pogodilo 400.000 franaka. Svaka srećka donijet će siguran zgoditak, pa zato neka oni, koji hoće svoju sreću kušati sa srećkama, odmah traže dobitno izjašnjenje, što ima ga glasom današnjeg oglasa obratnom poštom i bezplatno pošalje za „Slo ensku i Hrvatsku Narodnu Stranu“ g. Valentin Urbančić, Ljubljana 15.

Zdravo!

kliem svim prijateljima i znancima, prigodom mog odlaska iz Pule u Šibenik, s kojima se nisam mogao osobno oprostiti.
Pula, 13. srpnja 1914.

Ivan Stari.

Sirite „Našu Slogu“.

PEČATE

IZ GUME Izrađuje
tiskara

Laginja i dr.

Va Gata 1. - Pula - Va Gata 1.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Va Campo Marzio br. 5 - telefon 14

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog braćna iz najboljeg mlina po dovrnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Tiskara Laginja i drug u Puli traži naučnika

za tiskaru, koji bi neko vrijeme bio u papirnici.

Austro-hrv. parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovidbeni red pećam od 1. lipnja do 31. listopada 1914.

Redovite pruge po Kvarneru.

Punat-Krk-Glavak-Malinak-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Uvjetno prietaje u ponedjeljak i četvrtak u Njivcima i sriedu u Tortulu.

Bačka-Vrbak-Sv. Marak-Slo-Rieka svaki dan osim nedjelje tamo i natrag.

Rak-Bačka-Rijeka u utorak, četvrtak i subotu tamo, u ponedjeljak, sriedu i petak natrag.

Plovidbeni redovi badava i franko.

Glavno odpravništvo:

na Rieci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264, — u Opatici na gatu u vasištem kiosku, telefon 272.

Pozor! Pozor!

Veliko skladište i zalih

šivaćih strojeva

za krojače, postolare
Singer šivaći stroj
za obrt i domaću porabu
K 76.—
sa 5 godišnjim jamstvom!

Dvokolice

Premier Et-ka Helios, dvo-
kolice Courier stoji K 150.—. Genikse pošilja franko.

Preporuča se: Svoji k svojim

Jos. Dekleva i sin
Gertan, via Muzetle 1.

I razne moderne robe za kuću i zan-
ska odjela razaslija uz najviše cijene
Jugoslavenska trgovina

F. Stormacki u Colju (Stajarska)
br. 214.

Plaće po glavni cjenik o vide od Ustau
stvari, koji se svakomu pošilje badava. Za
kvaru iz Srbije, Bugarske, Njemačke i
Amerike treba napraviti napred.

Marko Zović

krojački majstor iz Pazina otvorio je krojačnicu pod imenom

I. Zović

u Puli, via della Bissa br. 26.

Preporuča se našem občinstvu u gradu Puli i okolici, te pošt. vojničkoj posadi, a posebice pak veleč. svećenstvu i učiteljstvu.

Te želi svoju sadašnju nesigurnu i loše plaćanu službu promjeniti boljom, te želi dobar i lagan odgovorni zaslužak, te uživa ugled i pouzdanje kod svojih prijatelja i poznanika, te se ne boji akvizicijskog posla, kad se mu taj dobro isplati, onaj teka bez oklijevanja saobći svoj naslov na „Poštini predal 47“, Ljubljana.

„Croafia“ OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.

Jedini domaći osiguravajući zavod. Utemeljena g. 1884.

Centrala: Zagreb u vlastitoj palači, uzgo Heravaha i Preradovićevo ulice.
Podružnica u Trstu, Via del Lavateio br. 1. II. kat. Telefon br. 2594.

Glavna zastupstva: Ljubljana, Osijek, Rijeka i Sarajevo,

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete slijedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:
1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, 2. Osiguranja miraza, 3. Osiguranja životnih renta;

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica),
2. Osiguranja pokretnima (pokuštvu, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.),
3. Osiguranja poljkih plodina (zita, sijena i t. d.);

III. Stanovnih plaća protiv razlapanja.
Zadruga imovina u svim odjelima iznosi K 3,375,060-88
Godišnji prihod premije s pristojbama K 1,571,135-97
Isplaćene odštete K 6,400,996-52
Specijalni povjerenici i likvidatori na mjestima su uz povoljne uvjete.
Povjer. za Pulu i okolice: Anto Iskra, Via Campo Marzio 5 I. kat.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaka iznose glavni zgoditci turskih srećaka.

6 vućenja svake godine! Buduće vućenje **1. kolovoza**, 475.000 odnosno 375.000 kruna o.dn. franaka i lira iznose svakogodišnji glavni zgoditci skupine **5 odneme 6 izvrsnih srećaka.**
13 odneme 9 vućenja svake godine! Buduće vućenje **1. kolovoza!** Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cjenj. naručnicima namijenjena su nagrade i premije!

Izjašnjenja daje i naručbe prima za „Slovensko i Hrvatsku Narodnu stranu“

Valentin Urbančić, Ljubljana 15.

SLAVENIMA PULE I OKOLICE preporuča

svoje bogato i solidno

SKLADIŠTE

POKUĆTVA

Filip Barbalic - Pula

Via Nissano Br. 12. i Via Diana Br. 2.

ANTENNA ZA TVARJANJE

ANT RADIC

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

ALFA

Brzi stroj za parenje hrane za blago jest najbolji parnik običnog vrsta

Parnik! Posebna naprava za pečenje rakije i šljivovice.

Naprava za isparavanje posuda od vina i piva. — **OSIBTO NA**

MARANJE BOJA.
Dion. društva ALFA SEPARATOR
226, XIIA.